

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/90/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115235839
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5115235839.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobcov: 1/ R. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, XXX XX E. H. Z., štátny občan SR, 2/ Z. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, XXX XX E. H. Z., štátny občan SR, 3/ U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, XXX XX E. H. Z., štátny občan SR, všetci žalobcovia právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Hagara-Hagarová, s. r. o., so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina, IČO: 36 806 498, proti žalovaným: 1/ Z. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX Q. XXX, štátny občan SR, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Strapáč, PhD., s. r. o., so sídlom Májová 1582, 022 01 Čadca, IČO: 50 473 522, 2/ KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpená JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovo nábřežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovanej 1/ a žalovanej 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 6C/567/2015-74 zo dňa 08. 09. 2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 6C/567/2015-93 zo dňa 08. 09. 2017, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 6C/567/2015-74 zo dňa 08. 09. 2017 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 6C/567/2015-93 zo dňa 08. 09. 2017 v odvolaniach napadnutej časti p o t v r d z u j e.

V odvolaniach nenapadnutej časti ponecháva (dopĺňací) rozsudok, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, n e d o t k n u t ý .

Žalobcom p r i z n á v a voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 9.000,- eur, žalobkyni 2/ sumu 6.000,- eur a žalobcovi 3/ sumu 6.000,- eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého zo žalovaných. Žalobcom proti žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Dopĺňacím rozsudkom žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Súd dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobcov I. až III. na náhradu nemajetkovej ujmy v peňažnej forme je čo do základu daný a zaoberal sa tak v ďalšom posúdení otázky primeranosti výšky peňažného zadostučinenia, ktoré bolo za daných okolností primerané žalobcom I. až III. priznať. Pri stanovení

peňažného zadosťučinenia platí v európskom deliktuálnom práve zásada, že v prípade objektívne podobných újm, by sa mali priznávať porovnateľné sumy, keďže priznanie diametrálne odlišných výšok odškodnenia v skutkovo a právne podobných prípadoch je nielen prejavom sudcovskej svojvôle, ale i porušením práva poškodeného (príp. škodcu) na spravodlivý súdny proces. Pokiaľ ide o kritérium závažnosti nemajetkovej ujmy, možno vo všeobecnosti uviesť, že strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť. V konkrétnostiach prejednávanej veci možno aj s ohľadom na okolnosti na strane žalobcov ako postihnutých osôb neoprávneným zásahom žalovaného konštatovať, že z obsahu výpovedí žalobcov I. až III. (ako je zachytená na zvukovom zázname z pojednávania dňa 08.09.2017) vyplynulo, že emočná a citová naviazanosť žalobcov I. až III. na osobu zosnulého Q. C. bola primeraná stupňu ich príbuzenského pomeru, teda v tomto prípade rozvinutá. Pre žalobkyňu I. bol jej syn plodom jej života, ktorý jej bol oporou a pomocou v starobe. Žalobcovia II. (vo veku 44 rokov v čase smrti Q. C.) a III. (vo veku 40 rokov v čase smrti Q. C.) ako plnoleté osoby v strednom veku stratili v osobe Q. C. svojho staršieho brata, ktorý bol dôverníkom a priateľom a ktorý im nezištne pomáhal. V čase predchádzajúcom jeho smrti boli veštri traja žalobcovia s Q. C. v pravidelnom denno-dennom kontakte, keďže všetci žili v jednom rodinnom dome, aj keď s viacerými bytovými jednotkami. Vzťahy žalobcov s Q. C. tak boli aj z tohto dôvodu bezpochyby veľmi blízke. Súčasne súd zoberal zreteľ aj na skutočnosť, že zomrelý Q. C. bol v čase svojej smrti vo veku 45 rokov, teda v produktívnom veku a nebyť daného nehodového deja, je značný predpoklad, že by žil ďalej možno aj pár desiatok rokov. Teda rodinné väzby medzi ním a žalobcami by naďalej existovali a mohli sa rozvíjať. Smrť blízkej osoby bez najmenších pochyb u každej pozostalej osoby zasiahne aj jej duševnú sféru života a vyvolá psychickú traumu. Preto súd považoval za nadbytočné popri dôvodoch, ktorého viedli k ustáleniu výšky náhrady nemajetkovej ujmy priznanej žalobcom I. až III. zaoberať sa bližšie psychickým zdravím žalobkyne I. a dokazovaním príčinnej súvislosti jej diagnostikovaného ochorenia (depresívna anxiózna porucha provokovaná psychotraumou - záver záznamu o vyšetrení žalobkyne I. u MUDr. Z. G. zo dňa 04.06.2015 na č. I. 53 spisu). Súd však nemohol bez povšimnutia ponechať skutočnosti, ako vyplynuli z dokazovania znalcom doc. Ing. Pavlom Kohútom, PhD. v dotknutom prípravnom konaní vedenom OR PZ v Čadci, Odbor kriminálnej polície Čadca pod ČVS: ORP-20/1-VYS-CA-2014 (tieto sú uvedené ako závery znalca v odseku č. 11 odôvodnenia tohto rozsudku), na ktoré poukazovala aj žalovaná I., z ktorých súd ustálil, že Q. C. sa spolupodieľal na vzniku predmetnej dopravnej nehody (resp. spoluzavinil svoju smrť) v rozsahu 50 %. Tento pomer spoluzavinenia poškodeného Q. C. súd ustálil na základe záveru znalca, že každý z účastníkov dopravnej nehody (t. j. vodič - žalovaná I. a chodci - Q. C. a U. C.) mohol nezávisle na druhom účastníkovi zabrániť vzniku dopravnej nehody. V danom prípade tak súd zohľadnil pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy aj uvedenú skutočnosť, a to v pomere zodpovedajúcom vyššie konštatovanému spoluzavineniu poškodeného Q. C. (napokon žalobcovia, ako to vyplýva zo záverečnej reči ich právneho zástupcu na pojednávaní, uznali, že je potrebné prihliadať na mieru spoluzavinenia poškodeného Q. C. pri určovaní výšky relatívnej náhrady). Na strane žalovanej I. súd pri svojom rozhodnutí o výške náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal ako na významnú skutočnosť, že v danom prípade išlo na jej strane o nedbanlivostné (neúmyselné) konanie. V ďalšom však súd nevzhladol žiadne okolnosti, z ktorých by vyplynulo, že žalovaná I. akýmkoľvek spôsobom prejavila ľútosť nad spáchaným skutkom z jej strany vo vzťahu k žalobcom I. až III. Súčasne súd nemal preukázané ani vynaloženie akejkoľvek citeľnej a nezištnej pomoci žalobcom I. až III. (ako ju mal na mysli Ústavný súd ČR v náleze spis. zn. I. ÚS 2844/2014 zo dňa 22.12.2015). Súd tak vychádzajúc z vyššie uvedených všeobecných zásad určovania výšky relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj vyššie konštatovaných individuálnych okolností prejednávanej veci, prihliadajúc na vyššie uvedenú prax súdov v otázke určovania tejto výšky, najmä, avšak nie len, z označeného rozsudku Krajského súdu v Žiline spis. zn. 7Co/578/2014 zo dňa 09.09.2015, považoval za primerané, odškodniť žalobcov I. až III. za neoprávnený zásah do ich práva na súkromný život v danom prípade vo forme relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy u žalobkyne I. vo výške 9.000,- eur a u žalobcov II. a III. vo výške 6.000,- eur. Súd tak v danom prípade, pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených kritérií determinujúcich výšku náhrady nemajetkovej ujmy, považoval žalobcami uplatňovanú výšku relatívnej náhrady za neopodstatnene vysokú. Pokiaľ ide o žalobkyňu I., súd pri určovaní výšky náhrady oproti žalobcom II. a III. zohľadnil skutočnosť, že v jej prípade išlo o smrť syna, ktorý jej nesporne poskytoval pomoc v chorobe a starobe, čo zohľadnil priznaním náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 1,5-násobku výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobcom II. a III., u ktorých išlo vo vzťahu k zomrelému Q. C. o súrodencov, ktorí neboli na neho dokázaní ani výživou, ani pomocou pri ich zdravotnom stave. Súd konštatuje, že žalobcami uplatnený nárok je potrebné právne kvalifikovať ako nárok uplatnený v zmysle cit. ust. § 15 ods. 1 ZPZP, teda ako priamy nárok poškodených [§ 2 písm. g) ZPZP] na poistné plnenie zodpovedajúce ich nároku zo zodpovednosti za škodu žalovanej I. Žalovaný II. svoju obranu v spore

založil na argumentácii, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nepokrýva nároky poškodených na náhradu nemajetkovej ujmy (imateriálnej ujmy), ale len náhradu majetkovej škody. Žalovaný zjavne vychádzal z tradičného duálneho ponímania oboch uvedených právnych inštitútov v právnom poriadku SR, ako sú upravené v OZ (nemajetková ujma v ust. § 13 ods. 2 OZ a majetková škoda v ust. § 420 a nasl. OZ). Vychádzajú z takéhoto ponímania potom žalovaný II. vyvodzoval, že nárok poškodeného podľa ust. § 4 ods. 4 v spojení s ust. § 4 ods. 2 písm. a) ZPZP nezahŕňa nárok na poistné plnenie v rozsahu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ako si ju uplatňovali v prejednávanej veci žalobcovia. S ohľadom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (žalovaným II. označené rozhodnutia spis. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016 a spis. zn. 8Cdo/219/2016 zo dňa 15.05.2017) žalovaný II. odmietal možnosť eurokonformného extenzívneho výkladu pojmu škoda pre účely ZPZP ako zahŕňajúceho aj nemajetkovú ujmu (imateriálnu škodu) prezentovaného žalobcami I. až III. a rovnako aj žalovanou I. Súd má za to, že za určitý medzník spôsobujúci prelom v uvedenom dualistickom chápaní právnych inštitútov nemajetkovej ujmy a škody vo vnútroštátnom práve SR je nutné považovať rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12 Katarína Haasová proti Rastislavovi Petrikovi a Blanke Holingovej zo dňa 24.10.2013, ktorým Súdny dvor EÚ podal výklad ust. čl. 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS zo dňa 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ust. čl. 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS zo dňa 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES zo dňa 11.05.2005, a ust. čl. 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, podľa ktorého sa tieto ustanovenia "majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.". V danom prípade išlo tak o to, či dotknutým Smerniciam Rady ES možno priznať nepriame účinky a vykladať tak pojem škoda uvedený v ZPZP eurokonforme, t. j. ako zahŕňajúci aj nemajetkovú ujmu, alebo tak nemožno. Súd aj napriek argumentačne opačným rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR (spis. zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2011 a spis. zn. 8Cdo/219/2016 zo dňa 15.05.2017) sa priklonil k možnosti eurokonformného výkladu dotknutých ustanovení ZPZP, teda pojmu škoda v tomto zákone, pričom preberá argumentáciu prezentovanú Ústavným súdom SR v uznesení č. k. III. ÚS 666/2016-36 zo dňa 11.10.2016, na ktorú v podrobnostiach v plnom rozsahu odkazuje. Ústavný súd SR v tomto rozhodnutí vedomí si svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, v zmysle ktorej mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. zveruje práve Najvyššiemu súdu SR (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05) a že vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva a môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými sudmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvoľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody (IV. ÚS 574/2013), zásadne podal eurokonformný výklad pojmu škoda pre účely ZPZP a priznal tak dotknutým Smerniciam Rady ES nepriame účinky. V Ústavným súdom SR preskúmanom rozsudku č. k. 6Co/609/2014-482 zo dňa 27.01.2015 Krajský súd v Trenčíne podal eurokonformný výklad pojmu škoda: "tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov... ESD nehovorí o samostatnom, od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o "škode z dôvodu nemajetkovej ujmy". Z tohto slovného spojenia je zrejmé, že aj v prípade nemajetkovej ujmy ide o škodu... K takémuto poňatiu škody sa mimo iného hlásia aj princípy európskeho deliktálneho práva, ktoré definujú škodu ako majetkovú, alebo nemajetkovú ujmu zákonom chránených záujmov. (Ústavný súd Českej republiky 642/02)... ustanovenia § 11 a 13 slovenského Občianskeho zákonníka, podľa ktorých okresný súd správne vec posúdil, sú... požadovaným "vnútroštátnym právom uplatňovaným na základe zodpovednosti za škodu", skonštatoval ESD v bode 56 rozsudku... vo veci Haasová. Za rozhodujúci pre uvedené konštatovanie považoval podľa bodu 59 fakt, že zodpovednosť poisteného vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu. Vo svetle uvedeného eurokonformného výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o povinnom zmluvnom poistení potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením

zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto odporca 2/ je ako poisťovateľ zodpovednosti odporcu 1/ za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1 veta prvá zákona o povinnom zmluvnom poistení vznikla povinnosť uhradiť škodu navrhovateľom...". Súd tak v prejednávanej veci (stotožniac sa s právnou argumentáciou Krajského súdu v Trenčíne v rozsudku č. k. 6Co/609/2014-482 zo dňa 27.01.2015) dospel k záveru, že vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ust. § 4 ods. 2 ZPZP potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto žalovaný II. je ako poisťovateľ zodpovednosti žalovanej I. za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe ust. § 15 ods. 1 veta prvá zákona o povinnom zmluvnom poistení vznikla povinnosť uhradiť škodu (v danom prípade nemajetkovú ujmu) žalobcom I. až III. Súd tak s odkazom na vzájomnú previazanosť povinnosti žalovanej I. konštatovanej v odseku č. 28 odôvodnenia tohto rozsudku a žalovaného II. konštatovanej v predchádzajúcom odseku odôvodnenia tohto rozsudku a ďalej v zmysle výkladu vzájomného charakteru záväzkov oboch žalovaných I. a II. uvedených v odseku č. 44 odôvodnenia tohto rozsudku (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2 M Cdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014) zaviazal žalovaných I. a II. na nahradenie nemajetkovej ujmy žalobcom I. až III. v rozsahu uvedenom vo výroku tohto rozsudku, a to s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého zo žalovaných a teda žalobe v tejto časti ako dôvodnej vyhovel, pričom vo zvyšnej časti žalobu (teda žalobu žalobkyne I. v časti o zaplatenie sumy 6.000,- eur a žalobu oboch žalobcov II. a III. v časti o zaplatenie sumy 9.000,- eur) ako nedôvodnú zamietol.

2. Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná 1/, kde namietala, že súd sa síce vysporiadal aj so spoluzavinením poškodeného, t.j. syna žalobkyne 1/ a brata žalobcov 2/ a 3/, ale nesprávne určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Na celý tento prípad je potrebné pozerieť komplexne a najmä s prihliadnutím na závery znaleckých posudkov, ktoré boli súčasťou súdneho spisu, z ktorých vyplýva, že na zrážke motorového vozidla mal zavinenie aj nebohý, pri pitve ktorého bola zistená hladina alkoholu v krvi 2,7 promile. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že nebohý ako účastník cestnej premávky sa nachádzal v ťažkom stupni opitosti, ktorý sa prejavuje ťažkým stupňom senzorickej percepcie, rozvitím miestnej a časovej orientácie, objavujú sa stavy zmätenosti, motorika a bipedálna lokomócia je narušená. Pri takomto množstve alkoholu v krvi výrazne dominuje tmivý účinok alkoholu na centrálny nervový systém, telesné úkony na mozgové podnety sú výrazne spomalené a rovnako sú výrazne spomalené aj reakcie na vonkajšie podnety. Žalovaná sa v trestnom konaní ku skutku dooznala, tento oľutovala, bola zaň právoplatne odsúdená, pričom miera spoluzavinenia nebohého ako aj žalovanej 1/ je v zmysle znaleckých posudkov v pomere 50:50 a súd sa mal s týmto riadne vysporiadať, pričom od tejto skutočnosti závisí aj výška nemajetkovej ujmy.

Súd priznal žalobcom právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom s takýmto záverom súdu nie je možné sa stotožniť a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd mal postupovať v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP. Pomer úspechu je základným meradlom pre nárok na náhradu trov konania. Všetci žalobcovia žiadali výšku náhrady nemajetkovej ujmy po 15.000,- eur, pričom je zrejmé, že už v čase podania žaloby na súd a ešte aj vzhľadom na tú skutočnosť, že bokli právne zastúpení nemali a nemohli žiadať každý rovnakú sumu, keďže z dokazovania súdu bolo zrejmé, že nebohý žil v samostatnej prístavbe, teda nežil v spoločnej domácnosti so žalobcami, rovnako je preukázané, že žalobca 3/ má svoju vlastnú rodinu. Rovnako z výpovedí žalobcov 2/ a 3/ nevplynulo, že by mali s nebohým spoločné záujmy, koníčky a podobne. S týmto sa súd čo sa týka výšky náhrady trov konania vôbec nevysporiadal, pričom má žalovaná 1/ za to, že ide o dôležité skutočnosti, ktoré majú vplyv nielen na rozhodnutie vo veci samej ale aj na výšku náhrady trov konania, nakoľko je zrejmé, že žalobcovia mali úspech len čiastočný. Na základe vyššie uvedeného navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

3. Rovnako v zákonnej lehote podal proti rozsudku odvolanie aj žalovaný 2/, ktorý má za to, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to ako v otázke pasívnej legitimácie žalovaného 2/, tak aj v otázke možného a dovoleného súdneho „dotvárania“ práva extenzívnym výkladom vnútroštátnych zákonných ustanovení. Zároveň namietal, že sa okresný súd nevysporiadal s relevantnou právnou argumentáciou žalovaného 2/ a konštantnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) v otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 2/, ako aj otázkou, resp. absenciou, priamej príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou ako takou a zásahom do osobnostných práv žalobcov, v kontexte Zákona o PZP a povinnosti žalovaného 2/ takéto nároky plniť. Žalovaný 2/ má tak za to, že v zmysle súčasne platnej a účinnej úpravy rozsahu krytia Zákomom

o PZP, bez jeho akejkolvek relevantnej novelizácie v rozhodnej časti od roku 2001, pri opakovanom konštatovaní NS SR o nemožnosti zahŕňať pod pojem škody na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP aj nemajetkovú ujmu podľa § 11 a nasl. OZ, žalovaný 2/ nie je v takýchto konaniach pasívne vecne legitimovaný. Keďže od roku 2001 nedošlo k žiadnej zmene relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy, nie je ani v čase po Rozsudku ESP absolútne legitímny dôvod na zmenu výkladu príslušných zákonných ustanovení a ad hoc rozširovanie účelu Zákona o PZP a jeho cieľov oproti tým, ktoré boli celkom jednoznačne a nesporne zamýšľané a stanovené samotným zákonodarcom. Postup okresného súdu potom nie je možné vyhodnotiť inak, ako snahu „zhojiť“ nečinnosť zákonodarcu priamou aplikáciou smerníc EÚ, pričom táto je vo vzťahu k žalovanému 2/, vzhľadom na jeho súkromnoprávny charakter, vylúčená. Ak by aj žalovaný 2/ teoreticky pripustil, že pod pojem škody na zdraví podľa Zákona o PZP by bolo možné subsumovať aj nemajetkovú ujmu pozostalých ako v rozhodnutí prezumuje OS, bolo by nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania a príčinnou súvislosťou medzi nimi, v kontexte Zákona o PZP, a vo vzťahu k žalovanému 2/, a to s poukazom na § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP. Vzhľadom na skutočnosť, že poistnou udalosťou je dopravná nehoda, a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal až sprostredkované v dôsledku ich reakcie na následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcami uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako takou v zmysle Zákona o PZP. Aj toto je opäť len jedným z mnohých momentov toho, že úmyslom a cieľom zákonodarcu pri koncipovaní Zákona o PZP nebolo krytie nemajetkovej ujmy pozostalých. Aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poisťiteľ - žalovaný 2/ priamo zo Zákona o PZP de facto aj de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu), a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Vzhľadom na všetku vyššie uvedenú právnu argumentáciu, má žalovaný 2/ za to, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 2/, ako aj v neriešení otázky absencie priamej príčinnej súvislosti medzi zásahom do práv žalobcov a poistnou udalosťou ako takou v zmysle Zákona o PZP, ktorou samou je jednoznačne zrejmé, že celý Zákon o PZP je v súčasnom znení koncipovaný výlučne na náhradu priamych a výlučne škodových nárokov poškodených. Žalovaný 2/ žiadal, aby Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 08.09.2017, č. k. 6C/567/2015-74 zmenil tak, že žalobu žalobcov voči žalovanému 2/ zamietne.

4. K podanému odvolaniu žalovanej 1/ a žalovaného 2/ sa žalobcovia písomne vyjadrili. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného 1/ týkajúcej sa výroku o náhrade trov konania poukázali žalobcovia na Dôvodovú správu k ustanoveniu § 255 CSP, ktorá uvádza, že „V tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti - určenie, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a povinnosť žalovaného sa ospravedlniť priznané boli, avšak náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nebola priznaná v požadovanej výške“. K rovnakému záveru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý vo svojom uznesení, spis. zn. I. ÚS 56/2017, zo dňa 08.02.2017, formuloval právny názor, že ani nová právna úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní o nárokoch na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného 2/ vychádzajúcej najmä z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spis. zn. 3Cdo/301/2012 žalobcovia vo svojom vyjadrení uviedli, že predmetný rozsudok NS SR nebol zverejnený v Zbierke stanovísk NS, a to z dôvodu zásadného nesúhlasu veľkej väčšiny odbornej verejnosti, vrátane iných senátov NS SR, a súčasne na právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutý napr. v uznesení č. III. ÚS 666/2016-36 zo dňa 11.10.2016, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky konštatuje, že ani jedna otázka položená Krajským súdom v Žiline Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky sa priamo nedotýkala eventuality NEPRIAMEHO účinku dotknutej smernice prostredníctvom eurokonformného výkladu, inými slovami, : „najvyšší súd súc viazaný položenými otázkami zásadného právneho významu nebol nútený učiť záver, či pojmy použité v zákone o povinnom zmluvnom poistení sú interpretovateľné extenzívne s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantných smerníc ako predpisov sekundárneho práva. Odvolací súd sa explicitne pýtal len na prípadný PRIAMY účinok týchto smerníc, čo najvyšší súd celkom prirodzene muselo viesť k negatívnej odpovedi“. Vzhľadom na uvedené žalobcovia

navrhujú, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal žalobcom trovy odvolacieho konania.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti. V odvolaní nenapadnutej časti ponechal rozsudok (doplňací rozsudok), ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, nedotknutá.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP, odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

9. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 234 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia a vyporiadal sa s rozhodujúcimi skutočnosťami. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol skutočnosti, s ktorými by sa okresný súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijaté právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

10. Predmetom konania bolo uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 45.000,- eur ktorú si uplatnili žalobcovia 1/ až 3 / za zásah do ich súkromia a ich rodinného života, ku ktorému malo dôjsť smrťou syna a súrodenca v dôsledku protiprávneho konania žalovanej 1/. V konaní bolo nesporne preukázané, že došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bol usmrtený syn a súrodenec žalobcov 1/ až 3/.

11. Žalovaná 1/ v podanom odvolaní namietala výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy ako aj náhradu trov konania. Pri výške náhrady nemajetkovej ujmy poukazovala na spoluzavinenie nebohého, konkrétne na závery znaleckého posudku o stave opitosti nebohého v čase dopravnej nehody, s ktorou skutočnosťou sa okresný súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy riadne nevysporiadal.

12. S vyššie uvedenými námietkami zo strany žalovanej nemožno súhlasiť, nakoľko súd prvej inštancie uvedenú skutočnosť neopomenul a náležite sa s ňou vysporiadal pri posudzovaní výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú aj s ohľadom na túto skutočnosť v značnom rozsahu upravil a ponížil.

13. Pokiaľ ide o otázku náhrady trov konania súd prvej inštancie výstižne a dostatočne odôvodnil rozhodnutie o trovách konania, pri ktorom uplatnil zásadu úspechu, pričom zároveň zohľadnil predmet konania, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu a zároveň žalobcov považoval za úspešných, nakoľko základ nároku uplatnený žalobou bol daný (v prejednáwanej veci bol čiastočne priznaný). Odvolací súd sa s takýmto záverom, kedy zásada úspechu je determinovaná osobitným charakterom prejednáwanej veci, kde naviac priznané plnenie závisí od úvahy súdu, plne stotožnil a preto odvolanie žalovanej 1/ považuje za nedôvodné.

14. Žalovaný 2/ vo svojom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie zo strany súdu prvej inštancie a to v otázke pasívnej legitímácie žalovaného 2/ ako aj v nedostatku podmienok vzniku zodpovednosti za škodu a to najmä s prihliadnutím na vznik nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním, v dôsledku ktorého mala vzniknúť.

15. Odvolací súd, pokiaľ ide o pasívnu legitímáciu žalovaného 2/ ako aj s tým súvisiacu zodpovednosť za škodu, za ktorú v prejednávanej veci je potrebné považovať aj nemajetkovú ujmu, sa bezvýhradne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a to s odkazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12 Katarína Haasová proti Rastislavovi Petříkovi a Blanke Holingovej zo dňa 24.10.2013 a uznesenie Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 666/2016-36 zo dňa 11.10.2016, ktorých právne závery a argumentácia boli podrobne použité v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a na ktoré v podrobnostiach odkazuje aj odvolací súd.

16. S poukazom na skutkové okolnosti prejednávanej veci a vykonané dokazovanie odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie a jeho postup považoval za plne v súlade so zákonom. Odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentov odvolateľov, na ktorých založila svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok okresného súdu, potvrdil ako vecne správny.

17. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v plnom rozsahu. O výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)